

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

З ДОСВІДУ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИКИ
РАКОВЕЦЬКОЇ ЗАГАЛЬНО – ОСВІТНЬОЇ
ШКОЛИ І – ІІ ст.

ЗРАЙЧИК ІРИНИ МИХАЙЛІВНИ

МОЄ ПЕДАГОГІЧНЕ КРЕДО

- “Поганий вчитель повідомляє істину, хороший – вчить її знаходити”
(А. Дистирвег)

ТЕМА ДОСВІДУ

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ
ОСОБИСТОСТІ У ПРОЦЕСІ
ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ НА
УРОКАХ ФІЗИКИ

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ

Традиційне
навчання
не відповідає
вимогам
суспільства

Випускник багато
знає,
але мало вміє

Добре відтворює
інформацію, але
не здатний
приймати рішення

Відмінники часто
малоуспішні в
професіональній
діяльності

Проблемне
навчання

Створення
пізнавальної
ситуації

Організація учнів
на самостійне
Оволодіння
знаннями

Використання
одержаних знань
на практиці

ЩО ТАКЕ НАВЧАЛЬНА ПРОБЛЕМА?

- Це навчальна задача, результат якої чи спосіб її реалізація практично невідомий, і, щоб розв'язати її учням, необхідно включитись в інтенсивну пошукову діяльність.

Це означає, що навчальною проблемою стають ті питання, відповіді на які не містяться в попередніх знаннях учнів, викликають інтелектуальні затруднення для їх розв'язання, але посильні для учнів.

ДИДАКТИЧНІ ВИМОГИ ДО СТВОРЕННЯ ПРОБЛЕМНИХ СИТУАЦІЙ

РІВНІ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ

№ п/п	Рівні проблемного навчання	Створення проблемної ситуації	Вирішення проблемної ситуації
1	Проблемний виклад матеріалу	Вчитель	Вчитель
2	Частково - пошуковий	Вчитель	Учні залучаються на окремих етапах
3	Пошуковий	Вчитель	Учні в процесі самостійної діяльності
4	Дослідницький	Учні	Учні

СПОСОБИ СТВОРЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНИХ СИТУАЦІЙ

№ п/п	Назва ситуації	Зміст ситуації	Приклади використання
1	Ситуація несподіваності	Ознайомлення з фактами, явищами, дослідами, які викликають подив	Вивчення механічного тиску
2	Ситуація конфлікту	При вивченні фізичних теорій та фундаментальних дослідів	Вимірювання температури
3	Ситуація передбачення	Висунення передбачень про можливість існування певної закономірності чи явища	Закон Ома
4	Ситуація спростування	Пропонується довести нездійсненність якоїсь ідеї, проекту, доказу	Проект вічного двигуна
5	Ситуація невідповідності	Життєвий досвід вступає в протиріччя з науковими даними	Архімедова сила
6	Ситуація невизначеності	Проблемне завдання має недостатньо даних для отримання однозначної відповіді	Робота

ОРІЄНТОВНА СТРУКТУРА УРОКУ З ВИКОРИСТАННЯМ ПРОБЛЕМНОЇ СИТУАЦІЇ

- Організація умов для виникнення чи створення проблемної ситуації;
- Визначення проблеми та її формулювання;
- Пошук шляхів вирішення проблеми, виділення окремих проблем;
- Висування різних гіпотез, колективне вирішення проблеми, перевірка правильності розв'язання проблеми;
- Вирішення головної проблеми уроку, закріплення нового матеріалу

РЕЗУЛЬТАТИ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ

- Забезпечує міцність засвоєння знань;
- Робить процес навчання привабливішим і цікавішим;
- Навчає застосовувати знання у практичній діяльності;
- Розвиває аналітичне, логічне мислення учнів;
- Сприяє творчому зростанню вчителя;
- Формує учня як активного суб'єкта пізнання.

РОБОТА В КАБІНЕТІ ФІЗИКИ

- Мої юні дослідники вивчають силу тертя

РОЛЬОВА ГРА “СУД НАД ФІЗИКОЮ”

- Знання, які дала фізика людям, мають таку силу, якої достатньо як для технічної революції, так і для знищення життя на землі.
- То чи винна фізика?

УМОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ

- Перевірити чи учні готові до вирішення проблемної ситуації
- Не пояснювати того, в чому учні здатні розібратись самостійно
- Враховувати індивідуальні, вікові особливості учнів
- Враховувати принцип систематичності
- Мотивувати виконання проблемних ситуацій
- Поступово ускладнювати проблемні завдання
- Деякі проблеми розв'язувати письмово.

ВИГОТОВЛЕННЯ РОЗДАТКОВОГО МАТЕРІАЛУ

Я люблю дітей і
знаходжу радість і
моральне
задоволення від
спілкування з ними.